

До участі у Всеукраїнській науково-теоретичній конференції «Конотопська битва: міфи та реалії в східноєвропейській історії», яка відбулася в 19 червня 2009 р., були залучені провідні вітчизняні та зарубіжні науковці, кількість яких перевищила п'ятдесят осіб. Цей науковий захід було проведено разом із Українським інститутом національної пам'яті. Професор Борисенко став одним з організаторів круглого столу «Київ у історії слов'янства» (К., 2010) загальноукраїнського проекту «Історія великого народу».

В.Й. Борисенко добре знаний у багатьох інших вузах і наукових установах не тільки через свої публікації, але й безпосередньою роботою в них. У різний час він працював за сумісництвом в Інституті історії НАН України, Інституті культури, Славістичному університеті, Кримському гуманітарному університеті тощо. Професор В.Й. Борисенко є беззмінним членом комісії МОНМ України по акредитації та ліцензуванні вузів. Саме йому багато з них завдячують за допомогу і об'єктивність при визначенні рівня викладання навчальних дисциплін історичного профілю.

Професор В.Й. Борисенко має ряд відомчих, державних і громадських нагород, у тому числі й звання Заслуженого діяча науки і техніки України. Але, напевне, не менш важливою від них є глибока повага до професора В.Й. Борисенка його колег і друзів, всіх, кому пощастило працювати чи спілкуватися з ним на тривалому життєвому шляху.

ГРОМАДСЬКА ДУМКА ПРО ЮВІЛЯРА

Віктор Коцур

(Переяслав-Хмельницький)

ВЧЕНИЙ І НАСТАВНИК

Професор Борисенко Володимир Йосипович є провідним вченим-істориком і педагогом незалежної України. Але за цим статусом стоїть наполеглива і самовіддана праця професора протягом багатьох і багатьох років. Володимир Йосипович представляє ту нечисленну когорту академічних вчених, які наприкінці 80-х років минулого століття започаткували складний процес переосмислення вітчизняної історії, звільнення її від імперських нашарувань, заідеологізації, замовчувань та грубої фальсифікації й одночасно переходу істориків на висвітлення нашої минувшини з максимально об'єктивних позицій.

За роки своєї роботи Володимир Йосипович підготував тисячі і тисячі вчителів-істориків, які понесли в маси знання та ідеї свого наставника. І приємно та важливо, що серед вихованців професора є політичні, державні й громадські діячі з чітким усвідомленням того наукового і суспільного багажу, що вони отримали в ході спілкування з Володимиром Йосиповичем. На сьогодні вихованці і випускники професора стали і докторами наук, і професорами, і кандидатами та доцентами, зберігаючи у душі щире вдячність своєму вчителю. Зокрема, в Переяслав-Хмельницькому державному педагогічному університеті працюють два доктори наук, кілька кандидатів наук з глибокою професійною майстерністю і тими високими моральними якостями, що остаточно утвердилися в них під час навчання у стінах НПУ ім. М.П. Драгоманова.

Винятково важливою є заслуга Володимира Йосиповича у підготовці науково-педагогічних кадрів для вузів нашої держави. З випускників наукової школи професора можна сформулювати тільки з докторів та кандидатів наук потужний викладацький колектив

окремого факультету. До речі, тільки у Переяслав-Хмельницькому державному педагогічному університеті працюють три кандидати наук, доценти, які успішно представляють цю відому в усій Україні наукову школу.

Загальноновизнаною є провідна роль професора і очолюваної ним кафедри історії України НПУ ім. М.П. Драгоманова в науково-методичному забезпеченні підготовки сучасних вчителів-істориків з новим світоглядом і баченням своїх завдань перед суспільством. Це проявилось, зокрема, у підготовці перших в Україні нових за спрямуванням навчальних програм з історії України, Державного стандарту підготовки вчителя-бакалавра, Типової програми з кандмінімуму для аспірантів, а також, безумовно, найпопулярнішого у наших вузах посібника професора «Курс української історії». Ці надбання і сьогодні широко використовуються в абсолютній більшості навчальних закладів України, що свідчить про їх життєздатність і необхідність в підготовці та вихованні нових поколінь нашої молоді в дусі загальнолюдських і патріотичних цінностей.

Петро Натикач
(Житомир)

СОВІСНА ЛЮДИНА

Хочу поділитися спогадами про шановану мною людину – Борисенка Володимира Йосиповича. Спробую уникнути зазвичай поширеного в мемуарах самолюбівання автора спогадів і звернути увагу на ювіляра.

Познайомилися ми з Володимиром Йосиповичем в листопаді 1974 р., коли я поступив до аспірантури Інституту історії АН УРСР. Перші дні навчання були особливими: це враження від знайомства з членами відділу історії феодалізму – від завідувача і до лаборантів.

Володимир Йосипович одразу викликав до себе довіру. Неспішна хода, розумний погляд, аргументована літературна українська, уродженця Полтавщини, мова притягували увагу співрозмовників. Додатковим фактором взаємодовіри було і те, що ми навчались в одному вищому навчальному закладі – Київському університеті імені Тараса Шевченка, правда, він закінчив його чотирма роками раніше.

Вже в перших розмовах ми з теплотою згадували наших викладачів, традиції Київського університету, історичного факультету. Я дізнався, що Володимир Йосипович закінчив стаціонарну аспірантуру на тому ж факультеті. Особливо емоційно розповідав про два роки роботи вчителем історії та суспільствознавства Шпитківської середньої школи Київської області.

З часом я дізнався, що посада Володимира Йосиповича у відділі історії феодалізму – молодший науковий співробітник і вчений секретар відділу. Він вів важливу документацію відділу, займався плануванням роботи наукових співробітників, їх звітами. Крім того, будучи відповідальним секретарем другого тому «Історії України», координував підготовку текстів до нього, сам писав їх, виконував інші функції. Робота йшла злагоджено та успішно. Залучалися до цієї роботи і аспіранти, яких він детально інструктував і перевіряв. Звичайно, пізніше мені стало відомо, що у Володимира Йосиповича є важлива постійна наукова робота, він успішно в 1976 р. захистив кандидатську дисертацію, писав монографії і статті.